

THIERS, Emiel, advocaat, vrederechter, medestichter van het Verdinaso (Gullegem 12 juni 1890).

Humaniorastudie in Tielt (1902-'08) als leerling van Robrecht de Smet en Cyriel Verschaeve. Studeerde rechten te Namen en te Leuven, eerst onderbroken door ziekte, dan door de Eerste Wereldoorlog, die hij in Tielt meemaakte. In 1919 studeerde hij in Gent af en vestigde zich als advocaat in Tielt. Van 1925 tot '32 was hij provincieraadslid voor het Katholiek Vlaamsch Nationaal Verbond; van 1931 tot januari '41 bekleedde hij een leidende functie in het Verbond van Dietsche Nationaalsolidaristen (Verdinaso) van Joris van Severen. In 1942-'44 was hij vrederechter te Lokeren, in 1951-'60 te Arendonk.

Van 1912 af werkte Thiers samen met Prosper Moncarey, zijn oudleraar, kapelaan in Tielt geworden en belast met de christelijke arbeidersorganisatie. Moncarey en Thiers begeleidden de jongeren van het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond tijdens de oorlogsjaren, waarbij in studiekringen stellingen verdedigd werden die dicht bij die van Lod. Dosfel lagen.

In 1919 werd Thiers bestuurslid-secretaris van de Oudhoogstudentenbond van West-Vlaanderen. Weldra ontstonden spanningen tussen de nationalistisch gerichte leden van de bond en het bestuur, waarvan alle leden, op Thiers na, lid waren van de katholieke partij. Na een collectief ontslag van al deze bestuursleden riep Thiers een algemene ledenvergadering bijeen, die prompt een nieuw bestuur koos, dat helemaal Vlaams-nationalistisch was.

In 1921 leerde Thiers Joris van Severen kennen en werd lid van de arrondissementele Politieke Commissie van het Katholiek Vlaamsch Nationaal Verbond. Daar leerde hij Juul de Clercq kennen, toen nog syndicaal leider van het Algemeen Christelijk Werkersverbond, afdeling Izegem, alsook Jeroom Leuridan en Dries Devos. Samen met deze laatsten verzamelde hij meer dan honderd handtekeningen van Westvlaamse academici voor een Vlaamsch-Nationalistische Beginselverklaring (opgesteld door o.a. priester Odiel Spruytte), die het Vlaams-nationalisme in zekere zin burgerrecht bezorgde in West-Vlaanderen.

Op 5 april 1925 werd Thiers gekozen voor de provincieraad, ondanks het mandement van bisschop Waffelaert. Overigens werden in Tielt vier pamfletten verspreid, van de hand van Thiers, tegen de bisschop van Brugge en kanunnik Vander

Meersch. In 1926 werd hij lid van het hoofdbestuur van het Davidsfonds, wat hij bleef tot 1946. In 1927 poogde Thiers tevergeefs een doorbraak van de nationalistische groep (met o.a. Joris Lanoo, Constant de Vries en Emiel de Sutter) bij de gemeenteraadsverkiezingen; ze hadden evenwel slechts twee gekozenen. Toen Van Severen het van 1928 af met het directorium van het KVVV niet meer eens was en op een breuk aanstuurde, steunde Thiers hem onvoorwaardelijk. Ook in de provincieraad van West-Vlaanderen, waar in 1929 twaalf KVVV-ers verkozen waren, stonden er op 15 februari 1931 zeven achter Joris van Severen. Na hun aansluiting bij het Verdinaso gaven deze zeven leden bij de eerstvolgende raadszitting (juli 1932) in blok ontslag en namen van toen af geen deel meer aan verkiezingen.

Op 6 oktober 1931 ging Thiers mede in het Verdinaso. Tielt werd uitgebouwd tot een stevige afdeling. Op de tweede landdag, te Tielt op 10 september 1933, sprak Thiers voor het eerst als algemeen verslaggever van de werking. De zgn. „nieuwe marsrichting” van het Verdinaso werd door Thiers van harte gesteund en op de derde landdag, te Tielt op 29 september 1934, aldus verwoord: „Wij hebben ons verlost van het „flamingantisme” en van het „hollandisme”; thans verlossen wij ons van de „separatistenmentaliteit...” Nog duidelijker was hij op de vijfde landdag te Sint-Kruis, 9 augustus 1936, waar hij requireerde tegen de Vlaamse symbolen, en op de achtste landdag te Gent, 17 september 1938. Met enig recht kan men zeggen dat Thiers de voornaamste man in het Verdinaso is geweest om de spectaculaire wending van leider Joris van Severen voor de leden acceptabel te maken.

Na het Katholiek Congres te Mechelen (10-13 september 1936) werd Thiers betrokken in de concentratiepogingen van prof. Thuysbaert te Lokeren. Zijn interventie op de besprekingen luidde, samengevat, als volgt: Wij willen Dietsland en Orde, het VNV wil: Vlaanderen bij Nederland en een beetje orde... Wat wil Rex? Niemand weet het, maar voor enkele dagen heeft Degrelle te Brugge terloops gesproken over l'empire thiois... Ook werd Thiers van 1938 af betrokken in de derde commissie van het Studiecentrum voor de Hervorming van de Staat, met graaf de Lichtervelde als voorzitter en Pierre Wigny als secretaris. Op voorstel van de voorzitter hielp Thiers bij de eindredactie van het sectieverslag.

Hoezeer hij de belgicistisch-loyale houding van Van Severen sedert 1934 hardnekkig had verdedigd, toch adviseerde Thiers negatief ten aanzien van deelname aan de verkiezingen van 2 april 1939. Na strubbelingen tussen Joris van Severen en Jef van Bilsen was ook Thiers het niet meer geheel met de leider eens (oktober 1939).

Op 10 mei 1940 niet aangehouden, stond Thiers, na de dood van de Verdinasoleider op 20 mei te Abbeville, in de volgende maanden voor een onmogelijke taak. Hij volgde, als nieuwe leider van de organisatie, een aarzelende politiek, omwille van de welhaast onoverbrugbare tegenstelling tussen Jef François en Pol le Roy enerzijds en Jef van Bilsen en Frantz van Dorpe anderzijds. In augustus 1940 werd op initiatief van François en Le Roy het weekblad Hier Dinaso weer op gang gebracht, en in diezelfde maand werden op allerhande ni-

veaus in het land onderhandelingen gevoerd. Naast V. Leemans, H.J. Elias, Staf de Clercq en L. Degrelle werd ook Thiers aangezocht om in de groep van de liberale graaf Lippens (Knokke) de besprekingen over de hervorming van de staat verder te voeren. Dat gesprek bloedde enkele weken later dood. De onderhandelingen van Hendrik de Man met dinasocorporaties om te komen tot één overkoepelende vakorganisatie gebeurden voor een ruim deel buiten Thiers om.

Hij was en bleef van mening dat Van Severen steeds zou hebben geweigerd met de bezetter mee te werken. Aanvankelijk wou het Verdinaso onder Thiers geen benoemingen en ambten aan de bezetter vragen (in tegenstelling b.v. met het VNV). Tegen deze houding rees echter na enige tijd verzet bij enkelen in de leiding van het Verdinaso. Dit verzet culmineerde tenslotte op 21 januari 1941 in een ultimatum aan Thiers, namens de Dietsche Militantenorde en Hier Dinaso. Aangezien achter dit ultimatum de bezetter stond en Thiers principieel de collaboratie afkeurde, nam hij ontslag.

LITERATUUR : A. de Bruyne, *Joris van Severen. Droom en daad* (1961); - H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging*, II, III, IV (1969); - J. Gérard-Libois & J. Gotovitch, *L'An quarante. La Belgique occupée* (1971); - E. de Bens, *De Belgische dagbladpers onder Duitse censuur 1940-1944* (1973).

ROMAIN VANLANDSCHOOT